

ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра «Іноземні мови»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**та контрольна робота 3
для студентів 2 курсу
факультету економіки транспорту
заочної форми навчання**

(англійська мова)

Харків 2009

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри «Іноземні мови» 25 лютого 2008 р., протокол № 7.

Видання підготовлено відповідно до програми навчальної дисципліни і є складовою навчально-методичного комплексу дисципліни „Англійська мова”.

Контрольна робота складається з двох частин. Перша частина містить граматичний довідник та рекомендації з самостійної роботи студентів-заочників. Частина друга розподілена на 5 варіантів, кожен з яких має 8 завдань, які дають змогу оцінити рівень володіння граматиною, а також продемонструвати вміння студента висловлювати думку на основі прочитаного тексту.

Укладач

старш. викл. О.В.Гончарова

Рецензент

доц. С.М. Донець

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

та контрольна робота 3
для студентів 2 курсу
факультету економіки транспорту
заочної форми навчання

(англійська мова)

Відповідальний за випуск Гончарова О.В.

Редактор Решетилова В.В.

Підписано до друку 16.04.08 р.

Формат паперу 60x84 1/16 . Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 1,5. Обл.-вид.арк. 1,75.

Замовлення № Тираж 250. Ціна

Видавництво УкрДАЗТу, свідоцтво ДК № 2874 від. 12.06.2007 р.

Друкарня УкрДАЗТу,
61050, Харків - 50, пл. Фейербаха, 7

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Гуманітарний факультет

Кафедра “Іноземні мови”

Методичні вказівки та контрольна робота №3
для студентів 2 курсу заочного навчання
факультету економіки транспорту

(англійська мова)

Харків, 2008

Методичні вказівки та контрольна робота №3 для студентів 2 курсу заочного навчання факультету економіки транспорту (англ. мова).-Х.: УкрДАЗТ, 2008

Видання підготовлено відповідно до програми навчальної дисципліни і є складовою навчально-методичного комплексу дисципліни „Англійська мова”.

Контрольна робота складається з двох частин. Перша частина містить граматичний довідник та рекомендації з самостійної роботи студентів-заочників. Частина друга розподілена на 5 варіантів, кожен з яких має 8 завдань, які дають змогу оцінити рівень володіння граматиною, а також продемонструвати вміння студента висловлювати думку на основі прочитаного тексту.

Контрольна робота призначена для студентів 2 курсу заочного навчання будівельного факультету.

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри “Іноземні мови” 25.02.2008, протокол №7

Укладач: ст.викл. О.В. Гончарова

Рецензент: доц., к.ф.н. С.М. Донець

Методичні вказівки містять тексти контрольної роботи 3 для студентів 2 курсу економічних спеціальностей заочної форми навчання і рекомендації до її виконання.

Мета методичних вказівок – допомогти студентам у самостійній роботі над розвитком практичних навичок читання та перекладу з англійської мови і літератури зі спеціальності, розширити та поглибити набуті ними знання з лексики і граматики англійської мови.

Контрольна робота 3 є логічним продовженням попередніх контрольних робіт 1 та 2, які виконувалися на першому курсі.

Методичні рекомендації визначають порядок виконання контрольної роботи, а граматичний коментар подає пояснення щодо тих граматичних явищ та конструкцій англійської мови, які включено до контрольної роботи і знання яких необхідне для її успішного виконання.

Порядок виконання контрольної роботи

Контрольна робота виконується в окремому зошиті, на обкладинці якого треба вказати назву навчального закладу, кафедри, дисципліни, номер контрольної роботи, прізвище та ім'я студента, а також його шифр та спеціальність.

Контрольна робота має п'ять варіантів, які визначаються за останньою цифрою студентського шифру:

- 1, 2 – варіант 1;
- 3, 4 - варіант 2;
- 5, 6 – варіант 3;
- 7, 8 – варіант 4;
- 9, 0 - варіант 5.

При виконанні контрольної роботи слід дотримуватись поданого порядку завдань. Текст перекладу треба писати на сторінці напроти тексту англійською мовою.

Після перевірки, якщо є помилки, виконується робота над помилками, і виправлення записуються в кінці зошита. Контрольні роботи повинні подаватись вчасно, у термін, визначений навчальним планом.

Рекомендована література

- 1 Андрианова Л.Н. Английский язык для заочных технических вузов. – М., 1988.

- 2 Глушенкова Е.В. Английский язык для экономических специальностей. – 2003.
- 3 Новицкая Практическая грамматика английского языка – 1979.
- 4 Цаголова Р.С. Англо-русский экономический словарь. – 1976.
- 5 Пронина Р.Ф. Англо-русский железнодорожный словарь. – 1958.
- 6 Андреев С.М. Англо-російсько-український словник науково-технічної термінології. – Х.: Факт, 1999.

Граматичні теми

- 1 Пасивний стан (The Passive Voice) видо-часових форм Indefinite, Continuous, Perfect (закріплення);
- 2 Модальні дієслова (Modal Verbs);
- 3 Конструкції з дієприкметником. Незалежний дієприкметниковий зворот (Absolute Participle Construction);
- 4 Функції дієслів to be, to have, to do;
- 5 Безсполучникове підрядження в означальних, додаткових та умовних підрядних реченнях;
- 6 Група означень (Attributive Group).

Стислий граматичний коментар

І ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ДІЄСЛІВ У ПАСИВНОМУ СТАНІ

Passive Voice

	Indefinite	Continuous	Perfect
Present	<u>I am asked</u> <u>He is asked</u> <u>You are asked</u>	<u>I am being asked</u> <u>He is being asked</u> <u>You are being asked</u>	<u>I have been asked</u> <u>He has been asked</u> <u>You have been asked</u>
Past	<u>I was asked</u> <u>You were asked</u>	<u>I was being asked</u> <u>You were being asked</u>	<u>I had been asked</u>
Future	<u>I shall be asked</u> <u>He will be asked</u>		<u>I shall have been asked</u> <u>He will have been</u>

			<u>asked</u>
--	--	--	--------------

Пасивний стан може перекладатися на українську мову декількома способами:

- 1) *Radio was first discovered in 1895 by A.S.Popov.*
Радіо було вперше винайдено в 1895 році О.С. Поповим.
- 2) *A device for measuring pressure is called manometer.*
Прилад для вимірювання тиску називається манометр.
- 3) *Foreign scientists were shown a new device.*
Зарубіжним вченим показали новий прилад.
- 4) *It is expected that the conference will take place next summer.*
Очікують, що конференція відбудеться наступного літа.

II МОДАЛЬНІ ДІЄСЛОВА (Modal Verbs)

Три модальні дієслова вважаються в англійській мові основними, вони складають ядро групи модальних дієслів: **can, may, must**. Для вираження різних відтінків необхідності виконання дії, для вираження волі, бажання, наміру використовуються також модальні дієслова **should, ought to, need, will, would**.

Дієслова **should, ought to** майже не різняться за значенням. Кожне з них має лише одну форму і виражає моральний обов'язок, пораду, рекомендацію.

He ought to have waited for you.

Йому слід було почекати на вас.

You should have sent her to Academy.

Вам слід було послати її до академії.

Модальні дієслова **will, would** вживаються для вираження волі, бажання, наміру.

We will help you.

Ми допоможемо вам (з охотою).

I said that we would help you.

Я сказав, що ми (охоче) допоможемо вам.

У питальних реченнях *will, would* вживаються у другій особі для вираження ввічливого прохання, запрошення, причому *would* надає проханню особливо ввічливого відтінку.

Would you help me?

Допоможіть мені, будь ласка.

Як модальне, дієслово *need* виражає необхідність виконання дії і вживається у питальних і заперечних реченнях.

You need not trouble about that at all.

Вам зовсім не треба турбуватися про це.

III КОНСТРУКЦІЇ З ДІЄПРИКМЕТНИКОМ

Compound Forms of Present Participle (Складні форми дієприкметника дійсного часу)

Present Participle може мати прості (*asking*) та складні форми (*being asked, having asked, having been asked*).

Past Participle має лише просту форму (*asked*)

	PRESENT PARTICIPLE	
	ACTIVE	PASSIVE
	Дія , виражена дієприкметником, відбувається одночасно з дією, що виражена присудком	
Indefinite	giving <i>The professor giving a lecture showed many diagrams.</i> - Викладач, <u>що читав</u> лекцію, продемонстрував багато діаграм (<i>giving</i> - означення)	being asked <i>The student <u>being asked</u> by the teacher gave an excellent answer.</i> – Студент, <u>якому викладач поставив запитання</u> , дав блискучу відповідь (<i>being asked</i> – означення)

	<i>Giving a lecture the professor showed many diagrams.</i> – <u>Читаючи</u> лекцію, викладач продемонстрував багато діаграм (<i>giving</i> - обставина)	<i>Being asked the student didn't know what to say.</i> – <u>Коли студента запитали</u> , він не знав, що відповісти. (<i>being asked</i> - обставина)
Perfect	Дія, виражена дієприкметником, відбувалася раніш, ніж дія, виражена присудком	
	Having given <i>Having given a lecture, the professor answered a lot of questions.</i> – <u>Прочитав</u> лекцію, викладач відповів на багато запитань. (= після того, як викладач прочитав лекцію ...)	Having been asked <i>Having been asked a lot of questions, the lecturer decided to give an explanation.</i> – <u>Після того, як лектору поставили багато запитань</u> , він вирішив пояснити.

Дієприкметникові звороти в англійській мові поділяються на дві групи: залежні та незалежні. До залежних дієприкметникових зворотів належать дієприкметники із залежними словами, які виступають у функції означення або обставини.

Having obtained a loan, the firm ... - Отримавши позику, фірма ...

Being used in this way, money ... - Якщо гроші використовують таким чином, вони ...

Having been raised, the prices ... - Після того як ціни було підвищено, вони ...

Особливою граматичною конструкцією в англійській мові є незалежний дієприкметниковий зворот (Absolute Participle Construction), тобто конструкції з дієприкметником, які містять свій власний (незалежний) підмет, виражений іменником у загальному відмінку чи займенником у номінативному відмінку.

Переклад незалежного дієприкметникового звороту залежить від його місця стосовно головного речення. Якщо він стоїть перед ним, то він перекладається підрядним обставинним реченням, яке вводиться сполучниками: **оскільки, якщо, коли, після того, як** та іншими.

The article being ready, I shall bring it to you.

Коли стаття буде готова, я принесу її тобі.

The weather permitting, we shall start tomorrow.

Якщо погода дозволить, ми відправимось завтра.

Якщо дієприкметник виражено формою Perfect Participle, це свідчить, що дія дієприкметникового звороту передує дії дієслова-присудка.

With the letter having been finished, I went to the post-office.

Після того, як листа було закінчено, я вирушив на пошту.

Якщо незалежний дієприкметниковий зворот стоїть після головного речення, він перекладається як частина складносурядного речення з сурядними сполучниками: **причому, а, і, проте.**

We use various types of computers, the most powerful being applied in space technologies.

Ми використовуємо різні типи комп'ютерів, причому найпотужніші застосовуються в космічних технологіях.

IV СКЛАДНОПІДРЯДНЕ РЕЧЕННЯ. (БЕЗСПОЛУЧНИКОВЕ ПІДРЯДЖЕННЯ).

Підметове підрядне	<i><u>Who can do it</u> is not known.</i>
Присудкове підрядне	<i>The question is <u>if he will come</u>.</i>
Додаткове підрядне	<i>He said (that) <u>he had done it</u>.</i>
Означальне підрядне	<i>Here is the book (which\ that) <u>we have spoken about</u>.</i>

Обставинне підрядне	<i>She will do it <u>when she returns</u>.</i>
Часу	<i>The plant grows <u>where the others couldn't</u>.</i> <i><u>As it was raining</u>, we stayed at home.</i>
Місця	<i>She must hurry <u>lest she (should) be late</u>.</i> <i>I shall do this work <u>if I have time</u>.</i>
Причини	<i><u>Though he was very young</u>, he was a good worker.</i>
Мети	
Умовне	
Поступки	

1 Сполучникове слово **that** в сполучникових реченнях часто випускається. Наприклад:

Everybody knows (that) with modern high-speed computers it is possible to control a train.

2 Означальні підрядні речення часто приєднуються до головного, за яким вони слідують, без допомоги сполучника.

The problem the scientists are speaking about is connected with new discoveries in the field of electronics.

3 Сполучник **if** може випускатися в тому випадку, якщо в підрядному реченні для вираження умовності вживаються дієслова **were, should, had**, які у цьому випадку займають перше місце. Наприклад:

Had the material been tested by the engineers, it could have been used in the construction.

V ГРУПА ОЗНАЧЕНЬ (ATTRIBUTIVE GROUP)

У функції означення можливе використання як прикметників, так і іменників. Ключовим позначеним словом в такій низці іменників є останній іменник.

Артикль	Іменник у ролі означення	Позначений іменник
The	Land	transport
The	land transport	improvement
The	land transport improvement	problem

Life test – випробування на строк праці;

Labour cost – витрати на робочу силу;

Safety standard – стандарт, який встановлює правила техніки безпеки;

College science Improvement Program – програма вдосконалення наукової роботи в коледжах (США);

Emergency snow clearing – термінова розчистка снігових заметів;

Rail transport movement table – графік руху залізничного транспорту.

Зразок виконання

До вправи 1

Виконання першого завдання вимагає актуалізації всіх накопичених студентами знань щодо англійського дієслова. Студент повинен визначити час та стан дієслова, перекласти речення рідною мовою, беручи до уваги особливості перекладу дієслів у пасивному стані.

Present Perfect Passive

The main question has already been discussed.

Головне питання вже обговорене.

Indefinite Passive

His scientific work is much spoken about.

Про його наукову роботу багато говорять.

До вправ II та III

Labour cost – втрати на робочу силу;

Summer holidays – літні канікули;

Oil output – видобування нафти;

Railway station telephone operator – телефоніст залізничної станції.

It is necessary to use the latest means of control in industry.

Необхідно використовувати у промисловості найновіші засоби управління.

You will have to change this design.

Вам доведеться змінити цей проект.

You will have to change this design.

Вам доведеться змінити цей проект.

До вправи 4

При виконанні четвертої вправи студент повинен перекласти речення рідною мовою. У реченнях необхідно підкреслити модальні дієслова.

One should agree that that experiment was of great importance for our research.

Треба згодитись, що той експеримент мав велике значення для нашого дослідження.

До вправи 5

При виконанні п'ятої вправи студент повинен перекласти речення рідною мовою, беручи до уваги особливості перекладу дієприкметникових конструкцій.

Being imposed by the government, ceiling prices ... - Та якщо максимальні ціни встановлюються урядом, вони ...

Having lowered the process, the firm ... - Знижуючи ціни, фірма ...

До вправи 6

What is the name of the book you are reading?

Яка назва книги, яку ти читаєш?

Had I had time yesterday, I should have finished the translation of this article.

Якби у мене вчора був час, я б закінчив переклад цієї статті.

ВАРІАНТ 1

I Перепишіть речення, назвіть у кожному з них видо-часову форму та стан дієслова – присудка. Перекладіть речення рідною мовою.

- 1 The economist is interested in factors affecting the allocation of resources for producing particular goods.
- 2 The work will be performed in due time.
- 3 The introduction of electric traction on railways was spoken of at the end of the 19th century.
- 4 New metro lines are being built in different parts of the city.

II Перепишіть словосполучення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на вживання іменників у функції означення.

Government activity, plan production, grain markets, command economy, land resources, government restrictions, government planning office, the London underground extension project, member countries.

III Перепишіть речення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на різні значення дієслів **to be, to have, to do**.

- 1 In some countries the new tracks have been laid for a maximum speed of 250 km/h.
- 2 The market is to decide how much to produce.
- 3 Economy does not usually rely entirely on planning.

IV Перепишіть речення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на модальні дієслова. Підкресліть модальні дієслова.

- 1 One should know that present-day economists, unlike economists of the 19th century, include land in capital.
- 2 The goods needn't have been sent by railway.
- 3 He ought to take a more active part in decision making on the export strategy of the company.

- 4 We will help him.
- 5 He tried to persuade me, but I wouldn't listen to him.

V Перекладіть рідною мовою наступні дієприкметникові звороти зі складними формами дієприкметника.

- 1 Having imposed a high level of taxes, the government ...
- 2 Being used in this way, money ...
- 3 Having been raised, the prices ...
- 4 The Central Bank acting as banker to commercial banks, the financial system works steadily.
- 5 Free market is a market that is free from government intervention, prices rising and falling according to supply and demand.

VI Перепишіть речення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на безсполучникове підрядження.

- 1 The European economy of the 2020s will be very different from that of the Europe we have known for the last decades.
- 2 The passenger would travel with greater comfort had the passenger cars been fitted with the air-conditioning units.
- 3 The newspaper wrote the new railway would carry mainly timber and mineral traffic.

VII Прочитайте текст та переписіть його. Перекладіть текст рідною мовою, переклад запишіть. Дайте письмову відповідь на запитання.

Factors of Production: Capital and Labour

Factors of production are resources used by firms as inputs for a good or service to be produced. Factors of production are as follows: capital, labour and natural resources.

In economic theory, the term “capital” refers to good and money used to produce more goods and money. Classifications of capital vary with the purpose of the classification. The most general distinction is the one made between physical, financial, and human capital.

Physical capital is land, buildings, equipment, raw materials; bonds, stocks, available bank balances are included in the financial capital. They both make a great contribution to production.

To group capital into fixed capital and circulating capital is common practice. The former refers to means of production such as land, buildings, machinery and various equipments. They are durable, that is, they participate in the production process over several years. Circulating capital includes both non-renewable goods, such as raw materials and fuel, and the funds required to pay wages and other claims against the enterprise. Non-renewable goods are used up in one production cycle and their value is fully transferred to the final product.

Human capital is knowledge that contributes “know-how” to production. It is increased by research and disseminated through education. Investment in human capital results in new, technically improved, products and production processes which improve economic efficiency. Like physical capital, human capital is important enough to be an indicator of economic development of a nation.

It is common, in economics, to understand labour as an effort needed to satisfy human needs. It is one of the three leading elements of production. Labour has a variety of functions: production of raw materials, manufacturing of final products, transferring things from one place to another, management of production, and services like the ones rendered by physicians and teachers.

One can classify labour into productive and unproductive. The former produces physical objects having utility. The latter is useful but does not produce material wealth. Labour of the musician is an example.

- 1) What are the factors of production?
- 2) What does fixed capital refer to?
- 3) What does investment in human capital result in?
- 4) What does circulating capital include?
- 5) What capitals are important indicators of economic development of a nation?

VIII Складіть речення з двох частин, які підходять за змістом. Перекладіть речення.

<ol style="list-style-type: none">1 It is required that all goods and services2 Means of production are3 The national labour force4 Capital includes such non-renewable goods as5 Infrastructure equipment	<ol style="list-style-type: none">a) raw materials and fuel.b) includes all people within the nation who are available for work, that is, the working people.c) produced must be bought.d) the same as factors of production.e) (roads, bridges, telecommunications) is often publicly owned and operated.
--	--

ВАРІАНТ 2

I Перепишіть речення, назвіть у кожному з них видо-часову форму та стан дієслова – присудка. Перекладіть речення рідною мовою.

- 1 The economic development of a country is affected by the progress in rail transport.
- 2 Resources allocation decisions are being made every day in every city, mostly through the mechanisms of markets and prices.
- 3 Time will be served if one uses a computer.
- 4 A large variety of goods were supplied by the company.

II Перепишіть словосполучення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на вживання іменників у функції означення.

Budget deficit, government regulation, market prices, computer-based operation, railway transport development, market mechanisms, information control systems, government intervention, consumer goods.

III Перепишіть речення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на різні значення дієслів **to be, to have, to do**.

- 1 The attention of the railway authorities in all countries has to be focused on the development of high-speed railway traffic both in passenger and freight service.
- 2 The horse-powered railways did not last long.
- 3 The construction of the Kharkiv Metro is not completed, it is still going on.

IV Перепишіть речення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на модальні дієслова. Підкресліть модальні дієслова.

- 1 Making a decision, the economist should rely on all the information that he can find.
- 2 You needn't hurry.
- 3 Would you mind passing me the book.
- 4 I will call on you tomorrow.
- 5 The company ought to improve the packaging of its goods or it may lose part of its customers.

V Перекладіть рідною мовою наступні дієприкметникові звороти зі складними формами дієприкметника.

- 1 Having examined the labour market, the company ...
- 2 Being used as a medium of exchange, money ...
- 3 Having been formed, the government ...
- 4 The price level rising, the value of money decreases.
- 5 Various companies offer their goods at different prices in a particular market, the increase in a supplied quantity resulting in the market price decrease.

VI Перепишіть речення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на безсполучникове підрядження.

- 1 A consumer is a person who consumes the products and services he buys.

- 2 Had they applied new methods in the production process, the results would have been much greater.
- 3 Most specialists believe the trains of future should be operated by automatic drivers.

VII Прочитайте текст та переписіть його. Перекладіть текст рідною мовою, переклад запишіть. Дайте письмову відповідь на запитання.

Circular Flow of Payments and National Income

To have a glimpse in the working of the economy as a whole may be of use to a student of economics.

In every economy there are lots of holds to supply labour and capital to firms that use them to produce goods and services. Firms provide incomes for households, who in turn use this money to purchase the goods and services produced by firms. This process is called the circular flow of payments.

The gross domestic product (GDP) is the total money value of all final goods produced in the domestic economy over a one-year period. The GDP can be measured in three ways: a) the sum of the value added in the production within a year, b) the sum of incomes received from producing the year's output, c) the sum to spend on the year's domestic output of goods and services.

The total money value of all final goods and services in an economy over a one-year period, that is the GDP, plus property income from abroad (interest, rent, dividends and profits) make the gross national product (GNP). The GNP is an important measure of a country's economic well-being, while the GNP per head provides a measure of the average standard of living of the country's people. However, this is only an average measure of what people get. The goods and services available to particular individuals depend on the income distribution within the economy.

We now recognize that assets wear out in the production process either physically or become obsolete. This process is known as depreciation. There has to be part of the economy's gross output to replace existing capital, and this part of gross output is not available

for consumption, investment, government spending, or exports. So we subtract depreciation from the GNP to arrive at national income.

National income measures the amount of money the economy has available for spending on goods and services after setting aside enough money to replace resources used up in the production process.

Since output is determined by demand, the aggregate demand or spending plans of households and firms determine the level of the output produced, which in turn makes up the income available to households.

- 1) What process is known as the circular flow of payments?
- 2) What is the gross domestic product?
- 3) What is the gross national product?
- 4) What does the GNP indicate?
- 5) How is national income determined?

VIII Складіть речення з двох частин, які підходять за змістом. Перекладіть речення.

<ol style="list-style-type: none">1) The GDP is the basic measure2) In most countries higher living standards of the typical man rather than3) Import is a good which is produced abroad4) One must person's spending must be5) The industries were first nationalized in Britain, many of them after the Second World War, the governments' aim was	<ol style="list-style-type: none">a) to provide conditions under which nationalized industries could not be run directly by ministers, but through boards of directors which a considerable measure of managerial independence.b) someone else's income.c) to make up the gross national product.d) their international image are of prime importance.e) and which is then transported to and sold in the home market.
--	--

ВАРІАНТ 3

I Перепишіть речення, назвіть у кожному з них видо-часову форму та стан дієслова – присудка. Перекладіть речення рідною мовою.

- 1 The ideas of Adam Smith, the famous Scottish philosopher and economist, have been studied by economists for over two hundred years.
- 2 This article is usually referred to while discussing the problem of computer-controlled railways.
- 3 For the next twenty years the supply of energy will be limited in some sectors of the US economy.
- 4 The whole industry was affected by the Government's decision to restrict imports.

II Перепишіть словосполучення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на вживання іменників у функції означення.

Market economy, price regulation, resources allocation decisions, passenger car characteristics improvement, underground railway network, train control, railway development, test track construction plan, government activity.

III Перепишіть речення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на різні значення дієслів **to be, to have, to do**.

- 1 The British Rail Authorities have come to the conclusion that more railways should be electrified in all parts of the country.
- 2 We didn't know anything about the decision.
- 3 A great increase in the supply of money in the form of bank notes and bank credit is to result in inflation, that is, a rise in the general level of prices.

IV Перепишіть речення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на модальні дієслова. Підкресліть модальні дієслова.

- 1 They should cut down costs.
- 2 The equipment ought to have been replaced long ago.
- 3 I will go there with pleasure.
- 4 Would you tell me the time, please?
- 5 Need he come here?

V Перекладіть рідною мовою наступні дієприкметникові звороти зі складними формами дієприкметника.

- 1 Having settled the debts, the banks ...
- 2 Being issued by the government, bonds ...
- 3 Having been interviewed, the prime Minister ...
- 4 Cheques being accepted in payment of purchases, people feel that a bank account is as good as or even better than money in their pocket.
- 5 Natural resources are one of the three factors of production, the other two being labour and capital.

VI Перепишіть речення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на безсполучникове підрядження.

- 1 The amount of output firms want to offer depends on costs and revenues.
- 2 The Japanese delegates say further research is to be aimed at developing new high-speed systems.
- 3 Had the material been tested by engineers, it could have been used in the construction.

VII Прочитайте текст та перепишіть його. Перекладіть текст рідною мовою, переклад запишіть. Дайте письмову відповідь на наступні запитання.

Taxes and Public Spending

In most economies government revenues come mainly from direct taxes on personal incomes and company profits as well indirect taxes levied on purchase of goods and services such as value added tax (VAT) and sales tax. Since state provision of retirement is included in government expenditure, pension contributions to state-run social security funds are included in revenue, too. Some small component of government spending is financed through government borrowing.

Government spending comprises spending on goods and services and transfer payments.

Governments mostly pay for public goods, that is, those goods that, even if they are consumed by one person, can still be consumed by other people. Clean air, national defence, health service are examples of public goods. Governments also provide such services as police, fire-fighting and the administration of justice.

A transfer is a payment, usually by the government, for which no corresponding service is provided in return. Examples are social security, retirement pensions, unemployment benefits and, in some countries, food stamps.

In most countries there are campaigns for cutting government spending. The reason for it is that high levels of government spending are believed to exhaust resources that can be used productively in the private sector. Lower incentives to work are also believed to result from social security payments and unemployment benefits.

Whereas spending on goods and services directly exhausts resources that can be used elsewhere, transfer payments do not reduce society's resources. They transfer purchasing power from one group of consumers, those paying taxes, to another group of consumers, those receiving transfer payments and subsidies.

Another reason for reducing government spending is to make room for tax cuts.

Government intervention manifests itself in tax policy which is different in different countries. In the United Kingdom the government takes nearly 40 per cent of national income in taxes. Some governments take a larger share, others a smaller share.

The most widely used progressive tax structure is the one in which the average tax rate rises with a person's income level. As a result of progressive tax and transfer system most is taken from the rich and most is given to the poor.

- 1) How is government spending financed?
- 2) What do government pay for?
- 3) What are the three reasons for cutting government spending?
- 4) Which share of national income comes from taxes?
- 5) What are the characteristics of the progressive tax structure?

VIII Складіть речення з двох частин, які підходять за змістом. Перекладіть речення.

<ol style="list-style-type: none"> 1) Whereas a sales tax is raised only when a final good is sold to the consumer, 2) Social security payments and unemployment benefits are 3) Every firm in Russia is require to allocate two percent of the amount to be paid out as wages 4) A state retirement pension in most European countries is 	<ol style="list-style-type: none"> a) payable to women at the age of 60 and men at the age of 65. b) as its contribution to the Fund of Obligatory Medical Insurence. c) the sum of government purchases of goods and transfer payments. d) the VAT is raised at different stages of the production process. e) believed to reduce incentives to worn since they contribute to income.
--	---

ВАРІАНТ 4

I Перепишіть речення, назвіть у кожному з них видо-часову форму та стан дієслова – присудка. Перекладіть речення рідною мовою.

- 1 The quantity demanded is influenced by changes in consumers' incomes.
- 2 The buyers were informed that the contract expired in August.
- 3 The tariffs will be reduced twice within a period of two years by 12 and 15 per cent respectively.

II Перепишіть словосполучення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на вживання іменників у функції означення.

World market, market relations, population growth, telephone company, government activity, resources allocation decisions, production and consumption decisions, farm produce price increase, government offices.

III Перепишіть речення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на різні значення дієслів **to be, to have, to do**.

- 1 The economist was to foresee the market price rise.
- 2 The company has developed a new model of equipment.
- 3 In what way does a free market economy differ from a command economy?

IV Перепишіть речення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на модальні дієслова. Підкресліть модальні дієслова.

- 1 Government regulations should be in the interests of society.
- 2 Developing his strategy a retailer ought to choose the most convenient location for his store.
- 3 We will do it.
- 4 You needn't go there.
- 5 Would you give me the book, please?

V Перекладіть рідною мовою наступні дієприкметникові звороти зі складними формами дієприкметника.

- 1 Having examined the labour market, the company ...
- 2 Being issued by the government, bonds ...
- 3 Having been interviewed, the Prime Minister ...
- 4 The country's population being little more than two million and purchasing power low, the market is limited.
- 5 The steamer could not enter the dock, its length exceeding 120 meters.

VI Перепишіть речення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на безсполучникове підрядження.

- 1 A consumer is a person who consumes the products and services he buys.
- 2 Had they applied new methods in the production process, the results would have been much greater.
- 3 I know he bought a dictionary yesterday.

VII Прочитайте текст та перепишіть його. Перекладіть текст рідною мовою, переклад запишіть. Дайте письмову відповідь на запитання.

Theory of Supply

The theory of supply is the theory of how much output firms choose to produce. The principal assumption of the supply theory is that the producer will maintain the level of output at which he maximizes his profit.

Profit can be defined in terms of revenue and costs. Revenue is what the firm earns by selling goods or services in a given period such as a year. Costs are the expenses which are necessary for producing and selling goods or services during the period. Profit is the revenue from selling the output minus the costs of inputs used.

Costs should include opportunity costs of all resources used in production. Opportunity cost of a commodity is the amount an input can obtain in its best alternative use (best use elsewhere). In particular, costs include the owner's time and effort in running a business. Costs also include the opportunity cost of financial capital used in the firm.

Aiming to get higher profits, firms obtain each output level as cheaply as possible. Firms choose the optimal output level to receive the highest profits. This decision can be described in terms of marginal cost and marginal revenue.

Marginal cost is the increase in total cost when one additional unit of output is produced.

Marginal revenue is the corresponding change in total revenue from selling one more unit of output.

As the individual firm has to be a price-taker, each firm's marginal revenue is the prevailing market price. Profits are the highest at the output level at which marginal cost is equal to marginal revenue, that is, to the market price of the output. If profits are negative at this output level, the firm should close down.

An increase in marginal cost reduces output. A rise in marginal revenue increases output. The optimal quantity also depends on the output prices as well as on the input costs. Of course, the optimal supply quantity is affected by such noneconomic factors as technology, environment, etc.

- 1) What is the principal assumption of the supply theory?
- 2) What is the difference between profit and revenue?
- 3) What is included in cost of production?
- 4) How do firms get maximum profits?
- 5) When should firms close down?

VIII Складіть речення з двох частин, які підходять за змістом. Перекладіть речення.

<p>1)Market demand is</p> <p>2)An improvement of technology is a change that</p> <p>3)Profits are</p> <p>4)As long as the total demand and the total supply of the commodity remain equal</p> <p>5)Part of a company's profits is put back into the business rather than</p>	<p>a)revenues minus costs</p> <p>b) paid out as dividends.</p> <p>c) the equilibrium price will remain unchanged.</p> <p>d)makes it possible for firms to produce more goods amount of resources as before.</p> <p>e) the total demand from all consumers.</p>
--	--

ВАРІАНТ 5

I Перепишіть речення, назвіть у кожному з них видо-часову форму та стан дієслова – присудка. Перекладіть речення рідною мовою.

- 1 The two-way trade between the countries has been expanded.
- 2 The period for which the money is borrowed is long.
- 3 Many differences can be observed in the accounting practices of different countries.
- 4 The experiment was being made for six hours.

II Перепишіть словосполучення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на вживання іменників у функції означення.

Railway transport development program, world trade, distribution process, consumer goods, trade relations, command economy, oil price restriction, economics study, demand information.

III Перепишіть наступні речення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на різні значення дієслів **to be, to have, to do**.

- 1 The price is to increase by 7 per cent.
- 2 The prices for oil have risen recently.
- 3 Modern metro trains have no locomotives, they consist of cars.

IV Перепишіть речення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на модальні дієслова. Підкресліть модальні дієслова.

- 1 The company representative would not listen to the demands of the workers.
- 2 The goods that ought to be produced are in great demand.
- 3 You needn't come so early.

- 4 Economists should clearly understand the difference between the economic growth and economic development of the country.
- 5 We will help him.

V Перекладіть рідною мовою наступні дієприкметникові звороти зі складними формами дієприкметника.

- 1 Having set the high discount rate, the Central Bank ...
- 2 Being responsible for the government's debts, the Central Bank ...
- 3 Having been adopted late in the year, the fiscal plan ...
- 4 Natural resources are one of the three factors of production, the other two being labour and capital.
- 5 Free market is a market that is free from government intervention, prices rising and falling according to supply and demand.

VI Перепишіть речення та перекладіть їх рідною мовою, звертаючи увагу на безсполучникове відрядження

- 1 I know he has returned.
- 2 The amount of output firms want to offer depends on costs and revenues.
- 3 Had they used double entry book-keeping system, they would have easily found the error in balances.

VII Прочитайте текст та перепишіть його. Перекладіть текст рідною мовою, переклад запишіть. Дайте письмову відповідь на запитання.

Accounting Information

Accounting provides informational access to a company's financial condition for three broad interest groups. First, it gives the company's management the information to evaluate financial performance over a previous period of time, and to make decisions regarding the future. Second, it informs the general public, and in particular those who are interested in buying its stock, about the financial position of the company. Third, accounting provides reports for the tax and regulatory departments of the government. In general,

accounting information can be classified into two main categories: financial accounting (or public information) and management accounting (or private information).

Managerial accounting deals with cost and profit relationships, efficiency and productivity, planning and control, pricing decisions, capital budgeting, etc. not being generally spread outside the company, this information provides a wide variety of specialized reports for division managers, department heads, project directors.

A standard set financial statements is expected to be prepared regularly by financial accounting and published in an annual report at the end of the fiscal year. Being prepared in accordance with generally accepted accounting principles, these statements include the following items: 1) the balance sheet, 2) the statement of cash flows, 3) the income statement, 4) the statement of retained earnings.

Information relating to the financial position of a company, mainly about assets and liabilities, is presented in a balance sheet. The statement of cash flows shows the changes in the company's financial position and provides information which is not available in either an income statement or a balance sheet. Thus, the statement of cash flows represents the sources and the uses of the company's funds for operating activities, applications of working capital and data about additional support. Provided the company couldn't generate sufficient cash to finance its activities, it would be necessary to borrow money and it should be indicated in the statement.

Another financial statement disclosing the results of the company's activity is known as the income and expense statement. Prepared for a defined time interval, this statement summarizes the company's revenues, expenses, gains and losses and shows whether a company has made a profit within the period.

- 1) Who is interested in accounting information?
- 2) What are the main differences between financial and managerial accounting?
- 3) What financial statements are included in an annual report and when are they published?
- 4) Why is it important to prepare the statement of a company's cash flows?
- 5) What kind of information is represented in the income statement?

VIII Складіть речення з двох частин, які підходять за змістом. Перекладіть речення.

<p>1 A balance sheet represents 2 The statement of cash flows provides the information 3 The income statement summarizes the data 4 Financial accounting includes the information 5 Managerial accounting deals with</p>	<p>a) the main accounting equation b) planning, control, budgeting and pricing decisions. c) relating to the profitability of the company and its financial position. d) about a company's revenues, expenses, gains and losses. e) about the changes in the financial structure of the company.</p>
--	---

Методичні вказівки та контрольна робота №3
для студентів 2 курсу заочного навчання
факультету економіки транспорту

(англійська мова)

Відповідальний за випуск: ст.викл. О.В. Гончарова
редактор

Підписано до друку
Формат папіру 60x84 1/16. Папір писальний.
Умовн.-друк.арк. . Обл.-вид.арк. .
Замовлення № . Тираж 250 . Ціна

Друкарня ХарДАЗТу,
310050, Харків – 50, пл. Фейсбаха, 7